

TOVERI

Linnän suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paita maanantaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI

(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year \$2.75; For 6 Months, \$2.00; For 3 Months, \$1.25; For 1 Month 50c.

Ilmatushinta 40c palstatuunaita. Kuoleman-ilmotukset \$1.50 kerta ja multovärsyllä \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajuhaute- ja nimenmuutos-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset seuraavaan hintaluetteloon mukaan palstatuunaita: 1 v. 20c, 1/2 v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisista ilmoituksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielisestä suomenetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta \$3.75; 6 kuukautta \$2.00; 3 kuukautta \$1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta \$5.50; 6 kuukautta \$3.00.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toim. 832.

Syytä olla varuillaan

Lukiessa Californian puoluekonventionin selostuksia, tulee lopultaikin siihen käsitykseen, että sikäläisillä tovereilla on syytä olla varuillaan niiden aineisten suhteen, jotka siellä koettavat saada puolueesta jonkun porvarillisen reformiliiton leijanhännän.

Se seikka, että "lavean suunnan" edustajat eivät saaneetkaan suoraan voittoa kokouksessa ei saa tuudittaa jäsenistöä siihen uskoon, että ne eivät edelleen yrittäisi tyrkyttää luokkataistelua hylkäävää oppiaan puolueen perusopeiksi. Kokous teki ehdottomasti virheen hyväksymällä u. s. Equity-tax-liiton esityksen. Sanottu liitto ei ole mitään muuta kuin taantumuskaslinen porvarikopio, jossa kaikenlaiset kirkkoherrat, kuten esim. J. Stitt Wilson, toimivat presidentteinä ja kunniajäseninä. Kysymyksessä oleva liitto ei tule missään tapauksessa kannattamaan sosialistipuolueen periaatteita, eikä pyri samaan maaverolakiakaan voimaan samoilla periaatteilla kuin sosialistit ajavat verotuskysymystä, vaan koettavat päinvastoin saada sosialistipuolueen tinkimään luokkaperiaatteistaan ja antautumaan yhteistoimintaan porvarien kanssa.

Sen tehtävänä on rauhan ja sosiaalisen rakentamisen ellei juuri nimellisesti suurristäjänsä, niin ainakin kaikenlaisten yksityisnä eteenpäin pyrkivien pieniväenluokasta, siis keskiluokkansa, koettamatta kuitenkaan seurata taloudellisen kehityksen lakien viitoittamaa suuntaa. Sen tehtävänä on rappahtuvan keskiluokan voimistuttaminen erillään työväenluokasta, siis keskiluokkana ja käyttää työväestöä sinä ainoalautana, jolta keskiluokka kostoni haaveilulle valta-asemalleen.

Sellaisten pyrkimysten epäonnistuminen on päivän selvä juttu jokaiselle yhteiskunnallista kehitystä tuntevalle ja siksi tuntuakin työperälle että puoluekonventioni tuhlaa aikansa ja energiansa monien juttujen käsittelyihin aikana jolloin olisi luokkajärjestön luomisessakin kylliksi tehtävää. Jo se seikka, että kokoukselle hyväksyttiin säännöt, joiden mukaan kolmasosa edustajista voi pakottaa kaksoimattasaa tottelemaan itseään, on omiaan osoittamaan, että jollakin taholla jo etukäteen toimittiin tietoisesti porvarien käsiin. Tiedettiin nimittäin etukäteen, että porvarien vaikutusvalta ei ole kyllin suuri ellei se rakenna itselleen suojaa, voidakseen vähemmistönä saada vallan käsiinsä.

Californian suomalaisten osastojen olisi tehtävä yleisäänestys ehdotus, jolla valtiokongressin päätös, koskeva Equity-

tax lain hyväksymistä, peruutettaisiin.

Rohkenemme tehdä tämän esityksen siitä huolimatta, että mahdollisesti singletaxin kannattajat selittävätkin meidän taistelevan puolueen hyväksymiä päätöksiä vastaan. Mutta milloin hyvänsä valtiojärjestö menettelee tavalla joka ei ole ainoastaan ristiriidassa puolueperustusten, vaan koko sosialismin periaatteiden kanssa, on velvollisuutemme tehdä kaikemme sellaisten päätösten peruuttamiseksi.

Nyt kun porvarit ovat kerran saaneet puolueen taakseen yhdessä tapauksessa, seuraa siitä luonnollisesti uusia yrityksiä tukea niitä muissakin tapauksissa ja mikä olisikaan johdonmukaisempaa kuin se että asetetaan kokonaan niiden kelkkaan. "Lavean suunnan" edustajat olivat johdonmukaisia menettelyssään. Kun he eivät kerran tunnustanut luokkataistelua, niin eihän luokkapuolueen olemassaolokaan ole silloin enää tarpeellinen; kun kerran luokkakäsittelyt ovat kuituneet, niin luokkataistelun käynninen ei ole mahdollistakaan, puhumattakaan sen tarpeellisuudesta. Ja tätä ajatussuuntaa tukemaan joutui Californian puoluekonventioni asettuaan kannattamaan Equity-tax-esitystä.

Porvarillisten ihmisystävien touhut Californian puoluekonventionissa olivat niin julkeita, — joskaan ei mitään muuta kuin tyypillisiä porvariluokan maailmankatsomuksen ilmaisuja — että niitä ei saata olla ihmettelemättä. Emme ihmettele niitä siksi, että sellainen toiminta olisi odottamatonta porvarillisesti ajattelevien herraskaisten taholta, vaan siksi, että ne saattoivat tulla ollenkaan esille sellaisessa paikassa kuin puoluekonventionissa. Sosialismin periaatteista tinkiminen, siis luokkakäsittelyiden rappahtumisen täytyy olla silloin jo melkoisen syvälle ulottuva, kun sellaista saattaa tapahtua, vieläpä niinkin valtavassa määrässä, että kokous sittekin joutuu niiden uhriksi. Porvarilliset ihmisystävät saattavat olla vallan kiitettäviä ihmisiä, mutta luokkataistelujoiden riveistä olisi heidän pidettävä erillään, siitä on vakavana esimerkkinä Californian valtiojärjestö.

On kyllä saattanut avautua joihinkin sellaista jo pitemmän aikaa, mutta ei varsin tällaista sentään olisi odottanut. Ja elleivät sikäläisen sosialistipuolueen sosialistiset jäsenet pidä nyt silmiään auki, niin saattaa käydä siten, että nyt hyvässä järjestyksessä perääntyneet "lavean suunnan" edustajat tekevät uuden hyväksymisen silloin kun sitä ei odotakaan. Joskaan ei heidän sääntömuutosesityksiään hyväksytty, niin antoi heille selkänöjää se, että heidän esityksensä puolueen menettelytavoiksi, — jotka luon-

nollisesti vaikuttavat sen periaatteisiin — tulisivat hyväksytyiksi.

Me tahtoisimme erikoisesti painaa Californian suomalaisten toverien mielin sen tosiseikan, että yhteistoiminta porvarillisten järjestöjen kanssa on mahdollista vain silloin kun sosialistipuolue tinki omista periaatteistaan. Jos porvarit asettuvat kannattamaan sosialistipuoluetta, tekevät he sen omien periaatteittensa kustannuksella, mutta samoin käy sosialistipuolueen silloin kun se antaa kannatuksensa porvarillisten reformistien tuihuille.

Tätä yhdyntää ei voida edes puolustaa sillä, että on kysymyksessä yhteistoiminta järjestöjen kanssa joka ei vielä ole selvillä luokkataistelusta, mutta joka silti olisi saatava mukaan. Vaikka olisi sitenkin paikoin laita, että uniot kannattavat sanottua lakiesitystä, niin se ei kuitenkaan ole unionistisen liikkeen toimesta alkuun pantu, vaan on suoraan porvarillisten herrasmiesten hommaa, jolle järjestyneen työväestön, ja kaikkein vähemmän sosialistisen työväestön, ei sovi antaa kannatustaan.

Itävallan sosialistien salainen julistus

(Jatkoo edellisen num.)
"Nykyisten luonnottomien ja tulevaisuuden vieläkin luonnottomampien suunnitelmien vastapainoksi me sosialidemokraatit selitämme, samaten kuin me aina ennenkin olemme valtuutetuille koettaneet selittää, että Itävallasta tulee kansanvaltaisen valtion, jossa kullakin kansallisuudella on oma itsehallintonsa ja että ellei sitä tule tapahtumaan, niin se lakkaa olemasta valtiona.

"Tämä kelta-mustaa väriä kantava hallitusryhmä paljastaa itsensä ilmeisimmin ajatuksessa, jonka mukaan samaa piiskaa, jota sodan aikana kansan päällä heilutetaan, voidaan menestyksellisesti myöskin rauhan aikana vinguttaa. Porvarimme kuvittelevat mielellään, että nyt on oikea hetki koittanut, jolloin tämän maan kunnianhimoisimmat kansallisuudet saksalaisten liittolaistensa avulla voivat tyydyttää hillittöntyä valanhimoaan. Itävallan hallitsee luokat eivät milloinkaan ole mitään menneisyydestä oppineet, eivätkä ne sitä nytkään halua tehdä. Tämä käy selville siitä, että ne nyt esimerkiksi suunnittelevat Itävallassa toteuttaa rajatonta yksinvaltiutta, — sen sijaan että ne tästä maasta tekisivät kansojensa kodin. Itävallan voi pelastaa ainoastaan tämän vallitsevan järjestelmän täydellisesti kukistamisella kansallisen itsehallinnon kannattajien saadessa täydellisen ja ratkaisevan voiton ja kansanvaltaisen valitsemisjärjestelmän päässä valtaan.

"Meillä itävaltalaisilla on ryöstetty mitä luonnollisimmin oikeudet. Meillä ei ole mitään sananvaltaa sisäisissä asioissamme, vielä vähemmän ulkoisissamme. Serbialle lähetetty ultimatummi, joka oli kyhättä kokoon mitään tunnetuimmalla kynnillisyydellä, ei koskaan olisi ollut mahdollinen parlamentin pitäessä ohjajiksi käsissään. Kaikista koelmistamme p e t t y m y k s i s t ä huolimatta olemme yhä vieläkin varmoja siitä, että sellaisen ultimatummin hyväksymiseen parlamentissamme olisi pitänyt kullek sos. demokraattisen edustajan kuolleitten ruumiitten yli. "Meillä itävaltalaisilla ei enää ole mitään perustuslakia, mutta siltäkään meidän ei tule unohtaa sitä, että muulla Euroopallakaan ei siitä ole muuta kuin vain toinen puoli jäljellä. Joka paikassa meitä on vastassa se epäpeilinen tosiasia, että ulkomaanmaailmankkaan ei perustuslain valta ulotu. Kansan tärkeistä elintarpeista, kuten sodasta ja rauhasesta päättämisen, josta kansojen kohtalo riippuu, on jätetty vastuunalaisuudetottoman "diplomaattien joukkion ratkaistavaksi.

"Onnettomuudeksi tämä rajatonta itsevaltiutta välitytti huomiolta aivan sodan alussa. Parlamenttaarinen sekainen kokoomus, johon kansankin lasketaan kuuluvan, seurasi loistavasti hallitusta kaikkessa ja yhtyivät useimmissa maissa työväenkin edusta-

jat tähän sekasotkoon. Sen sijaan että nämä olisivat vastuunalaisuuden sodasta vierittäneet niitten niskoille joille se kuului ja olisivat kieltäytyneet yhteistoiminnasta parlamentaarisissa silloin kun heille täydelliset tiedot asioista esitettiin, nämä yhdistivät voimansa hallitsevan luokan kanssa ja siten vahvistivat rajatonta yksinvaltiutta. Näitten mielin ei silloin milloinkaan juolahtanut se, että mitään todellista parlamenttia ei enää ollut, vaan että näistä heti sodan alkamisen jälkeen oli tullut vain jonkinlaisia mielenosoituskoukkuja, jotka nöyrästi toimivat yksinvaltaisen hallituksen käskyisinä.

"Useassa maassa on parlamentti muuttunut pelkäksi tyhjäksi muodollisuudeksi, kun taasen se niissä, mikäli ulkomaanpolitiikka on kysymyksessä, on itsevaltiuden lujimpana tukena. Kansainvälisen sos. demokraattisen politiikan ehdottomana velvollisuutena on sovittelematon taistelu kansanvaltaisen tasavallan saavuttamiseksi. Kaikissa meidän tulevaisu toimenpiteissämme tulee seuraavien vaatimusten olla ensimmäisinä ja yoi-makkaimpina: Kansanvaltaisen huolehtiminen ulkomaapolitiikasta; sodasta ja rauhasesta päättää kansa.

"Sekä ulkoma- että sisäpolitiikassa tulee meidän tunnustamamme olla: Ei minkäänlaista solidarisuutta Itävallan nykyisen hallitusjärjestelmän kanssa. Ja sittenkään eivät Itävallan sos. demokraattisen puolueen järkevät johtajat vielä voineet päästä tähän lopputulokseen! Vallitsevan luokan rinnalle asettuminen saattoi tapahtua ainoastaan unohtamalla työväenluokan pyrkimykset. Nämä meidän johtajamme unohtivat tsaaruden omissa maassaan niin tyysti, että inostuneina saattoivat lähteä taistelemaan Venäjää vastaan; he kuolettivat itsestään luokkatunne siksi, että hallitus osasi järjestää sodan niin, että kun siitä oli kysymys, niin yhä paremmin ja paremmin saatiin puhua "saksalaisen kansan itsepuolustuksesta."

"Politiittisesti ei Itävallan Sos. demokraattisessa puolueessa ole mitään yhtenäisyyttä. Se on täynnä eri asteella olevia isänmaanystäviä kiihkeitä saksalaisista nationalisteista aina täysi-karvaisiin taantumuskellisiin asti.

Arbeiterzeitung (Wienin) ilmestyy sos. demokraattien pää-äänkannattajaksi) oli se näyttämö, jossa näitten kaikkien eri suuntien sekotukset saattoivat ilmetä. Mutta lyhyen sotahuomauksen jälkeen lehden kanta muuttui rauhan haikailemiseksi. Sensorien kanssa ottaessa teke-misissä näytettiin vielä salaisesti sotaista naamaa, mutta se ilmeni kuitenkin vain ystävällisenä vastustuksena. On mahdotonta samalla kertaa olla sodan puolella ja taistella sitä vastaan, joka tapauksessa ilmeni tässä sanomalehdessä isänmaallisuus voimakkaampana kuin sosialismi.

"Saati oli käynyt puoluekysymykseksi, jossa oliin sitä mieltä, että meidän on kestettävä sodan loppuun asti. Poliittisesta puolueesta suurensa mittakaavassa muodostui ihmisystävällinen seura. Emme kylläkään tuomitse väärin tämän laupudentyön menestystä, mutta sittenkään se ei voinut korvata sos. demokraattisen puolueen valtiollista tehtävää. Sen sijaan että alituisesti vastustaan olisi osotettu nykyinen järjestelmä vastuunalaiseksi kaikista mitä tapahtui, kaikki voimat kohdistettiin raskauttaviin tekojen lievitteemiseen "välihuomona."

"Perustuslain 14 pykälässä oleva rajoitus teki sos. demokraattisille edustajillemme valtiopäivillä mahdolliseksi välttyä äänestämästä sotainakysymyksestä. Emme tiedä olisivatko nämä häväsivät itseensä nähdessään minkälainen väkivaltainen kihoitus kaikkialla Itävallassa vallitsi. Me vain tiedämme, että hyvin moni oli valmis intoilemaan sos. demokraattisen valtiopäivä-miesryhmän puolesta. Mutta sittenkin Itävallan sos. demokraattit hylkäsivät oman politiikan ja saksalaiset ottivat herosten kohtalo riippuu, on jätetty vastuunalaisuudetottoman "diplomaattien joukkion ratkaistavaksi.

"Me emme ole rauhanantamisen ajajia, emmekä liioin militaristien jalka. Vaan jotakin muuta. Me sosialistit emme tavoittele menettelytapaa, joka perustuu voimaan, emmekä toisaalta taasen voimaakaan hylkää. Meidän me-

nettelytapamme eivät vaadi sotaa vaan vallankumousta.

"Vallitsevat luokat tulevat tässä sodassa jakamaan maailman keskenään. Ne taistelevat nyt maailman ylivallassa. Me halveksimme sitä oppia, jonka mukaan proletariaatin kussakin maassa tulisi tukea oman maansa imperialismia, auttaakseen sitä hyötyään sodasta. Asiat ovat kyllin pahalla tolalla nyt kun työväenluokka tässä sodassa on joutunut imperialismin aseeksi; jos sen lisäksi työväenluokka alentaisi itseään siinä määrin, että se rupeisi imperialismin ase-toveriksi, niin siitä koituisi kaiken toivon hauta vastaisuudessa.

"Tässä sodassa ilmenevät harastukset ovat laadultaan puthaasti valtaavien harrastuksia. Meidän päämäärämme ei ole jonkin imperialistisen ryhmän, eli kastin maailmanvallan saavuttaminen, vaan saada maailmanvalta kansainvälisen työväestön käsiin. Kuinka tahansa imperia-lismi maailman tuleekin jakamaan, niin sosialismin tehtävänä on valottaa se itselleen."

Elintarpeitten kallistuminen ja työmarkkinat Englannissa

Lontoossa, Englannissa, ilmestyy "Labour Gazette", julkaisi hiljattain mieltäkiinnittävän tilaston elintarpeitten kallistumisesta Englannissa viime vuoden kuluessa. Lainaamme siitä sinänsä joitakin kohtia:
"Vähittäiskaupassa tammik. 1 p. v. 1917 vallalla olevat hinnat ovat heinäk. hintoihin nähden v. 1914, jolloin sota puhkesi, kohonneet 87 prosentilla. Hinnat kohosivat vuoden 1916 kuluessa 42 pros., jota vastaa 45 pros. kohoaminen v. 1915. Kun v. 1916 eri kuukausina vallitsevia hintoja vertaa heinäk. hintoihin v. 1914, saadaan seuraava taulukko, jossa hintojen säännöllinen kohoaminen tulee ilmi, esitettynä montako pros. korkeammalla ne kul-loinkin olivat edellämääntuun aikaan verrattuna:

Tammik.	45 pros.
helmik.	47 "
maalisk.	48 "
huhtik.	49 "
toukok.	55 "
kesäk.	59 "
heinäk.	61 "
elok.	60 "
syysk.	65 "
lokak.	68 "
marrask.	78 "
jouluk.	84 "

Viimeisen vuoden kuluessa tapahtui suurin hintain korotus lokakuussa, jolloin ne nousivat 10 pros. Tämä johtui siitä, että jauhojen, leivän, maidon, voin, juuston, samaten kuin kalan, munien ja perunoitten hinta kohosi keskimäärin 5—10 pros.

Kun jätetään jotkin erikoiset ruokataravat pois, joita tavallisesti ei työläisperheissä käytetä, niin kaikkien tavallisimpien elintarpeitten hinnat kohosivat sitten heinäk. v. 1914, tammik. 1 päivään mennessä v. 1917 60 pros., jota lukua v. 1915 lopusta vastasi 30 pros. Ja kun työläisten pöydiltä poistamme kananmunat ja niille vain sijaan asettamme margariiniin ja sen lisäksi vielä kalan ja sokerin kulutusta vähennämme 50 pros., niin olisivat elintarpeitten hinnat sittenkin vielä kohonneet 45 pros. siten heinäk. v. 1914. Nämä luvut on saatu 500 eri paikasta koottujen tilastojen ja raporttien perusteella, joista 50 raporttia on saatu kaupungeista, joitten väkiluku on yli 50,000—200 kaupunkista, joitten väkiluku on 50,000 ja 10,000 välillä ja 250 pikkukaupunkia ja maaseudulla.

Mikäli työmarkkinat ovat kysymyksessä, kertoo "Labour Gazette", että v. 1916 oli työvoiman kysyntä tarjoo suurempi kuin sen tarjominen. Vaikka kaikkia keinoja työvoiman "ohentamiseksi" käytettiinkin, kuten naisten ja lasten asettamista mikäli mahdollista miesten paikalle teollisuuden palvelukseen, niin sittenkin on kansallisessa palveluksessa vielä työvoiman saantikysymys hyvin huonosti soviteltu. Palkat, jotka v. 1915 aikana säännöllisesti kohosivat, jatkoivat v. 1916 aikana tuota kohoamista yhä edelleenkin. Kivihiilikavokissa, kullatoma ja metallijon alalla, sekä yleensäkin aloilla, joilla työläi-

set olivat järjestyneet, tapahtui tuona aikana huomattaviaakin palkankorotuksia, mutta taasen järjestymättömillä työaloilla palkkojen kohoaminen oli hyvin epätasaista, ja kun niistä ei ole luotettavia tilastoja koottu, niin ei varmuudella voi puhua kokonaan palkkoista ja niitten kohoamisista. Kuitenkin arvelaan, että jouluk. loppuun mennessä v. 1916 oli kaikkiaan noin kuusi miljoonaa työläistä saanut palkankorotusta. Summittain saanone uskotaan porvaripirreissä työläisten saaneen keskimäärin 6 shillingin palkankorotuksen viikossa, jota vastoin jollakin sotatarpeita erikoisesti valmistavilla aloilla saattoaan palkkojen nousseen 10 ja 12 shillingillakin viikossa.

Mikäli taasen tarkkoihin tilastoihin tulee, niin sai 3,400,000 työläistä yhteensä kysymyksessä olevana aikana 595,000 punnan palkankorotuksen viikkoa kohden, eli keskimäärin 3 shillingiä 6 penceä viikossa päätä kohden. Tämä puolestaan osottaa, että kaikki arvailut ja oletukset ovat hyvästi liioiteltuja. Edelleen on muuttu toinenkin taulukko, johon kaikki parhaimmat ammattialat on koottu ja siinä kerrotaan 1,500,000 työläisen saaneen 250,000 punnan palkankorotuksen viikossa yhteensä.

"Labour Gazette" esittää, että kaikkiaan ovat 20 viimeisen vuoden kuluessa Englannin työläiset

saaneet palkkansa kohotettua kahdella miljoonalla punnalla viikossa tärkeimmillä teollisuusaloilla. Tämän mukaan on Englannin koko työväestö vuosina 1915 ja 1916 eniten kohottanut palkkojaan, nim. edellisenä vuonna 677,700 punnalla viikossa ja jälkimmäisenä 595,000 punnalla. Lähinnä näitä vuosia on tässä suhteessa mainittava vuodet 1900 ja 1907, joista ensiksi-määrittynä työläisten palkka maassa kohosi 208,588 punnalla viikossa ja jälkimmäisenä 200,912.

Mutta vaikkakin Englannin työläisten palkat jonkun verran ovat sodan aikana kohonneet, niin ei työläisten asema tällä kertaa ole edes sellainenkaan kuin mikä se ennen sota oli, sillä kun elintarpeitten hintojen kohoamista verrataan palkkojen kohoamiseen, niin jää palkkayksymys pakostakin kovin heikolle puolelle. Tällainen on asema nyt kun Englannin paras työvoima on rintamassa, mutta kun se palaa takaisin kotiin, niin palkat taasen tulevat entistään laskemaan kiertömielen armeijan alkessa kiertellä suurkaupunkien laitamilla ja silloin on asema entistäkin surkeampi. On näet edellytettävä, että nykyään teollisuuden palvelukseen riistettyjä naisia ja lapsia ei hevillä tulla vapaaksi laskemaan ja silloin miehet pakostakin joutuvat työskentelemään alemmalla palkalla kuin ennen sota, ellei mikään suotuissa sattuma tule väliin.

SIELTÄ JA TÄÄLTÄ

Ajatelmia

Kuka syyllinen?

Olen vain pieni ja turhamielinen nainen. Tunnen suurta mieltymystä kauniisiin pukuihin. Haluaisin saada uuden kävelyvuvun joka kerta kun nuoti vaihtuu, ja minua suuttuu nähdessäni jollakin toisella muodin mukaisen vuvun, sillä aikaa kun minä saan käydä vanhaanalkaisessa. Tällainen mielestäni väärä asiantilaa suuttuttaa minua niin, että haluaisin lyödä jotakuta korvalle. Sitten katselen ympärilläni löytäkseni syyllistä. Ensimmäinen ajatukseni on antaa korvapuustin miehellen, sillä hänestähan toimeentuloni on riippuvainen. Kohotan jo kättäni antaakseni hänelle aika palkauksen, vaan yht'äkkiä osuu katseeni hänen repalaiseen pukuunsa, jota ei ole usuttu moneen vuoteen. Minun tulee häntä sääli. Kohotettu käteni vaipuu alas ja minä punastun häntä kohtain. Samalla muistan, että hän on aina käynyt ahkerasti työssä, silloin kun sitä on ollut saatavissa, ei juopottele, eikä muutenkaan alituh-laavaleesti. Syyn täytyy siis olla siinä, että hän saa liian pientä palkkaa, palkan pienuus jolttuu taas riistojärjestelmästä. — Ahjaa, jospa "ketasain" oikean syyllisen. Innostuneena siitä, että vihdoinkin-olen päässyt kiinni oikeaan syylliseen, kohotan kättäni lyödäkseni nurin riistojärjestelmän, vaan sitten huomaankin kuinka pieni ja hento minun käteni on. Jos sillä lähtisin järjestelmää kurittamaan, saisin vain käteni kipeäksi, eikä asia olisi entistään kummempi. Vaan sitten jolttuu mieleeni, että jos olisi kymmeniä, satoja, tuhansia pieniä käsiä ja nämä sitten liittyisivät noihin toisiin vähän suurempiin, noihin rosoisiin ja täynnä haavoja oleviin käsiin, niin jo syntyisi siitä niin suuri ja voimakas käsi, jolla jo riistojärjestelmän kukistaisi. Ja silloin — vasta silloin voin saada uuden kävelyvuvun, joka kerta kun nuoti vaihtuu.

Anarko-syndikalismi Amerikan suomalaisten keskuudessa

on nimenä erällä kirjoituksella, joka F. J. Syrjälän kirjoittamana ilmestyy tämän vuotiossa Vapussa. Kirjoitus on ikäänkin syiden seitys taistelun taurota. Siinä osoitetaan syndikalistisen liikkeen olemus ja ne edellytykset mitä sillä on tällaisessa suomalaisen väestön keskuudessa. Jokaisen pitäisi kirjoitukseen tutustua.

Sotasusien ulvonta kiihtymässä

Tälläisten sotasusien ulvonta on kiihtymässä. Ne ovat raivostuneet silmittömiksi sen johdosta, että eräitten senaattorien onnistui estää senaatin antamasta presidentille diktaattorivaltaa.

Militaristit eivät ole tässä maassa olleet koskaan sellaisessa raivossa kuin ne ovat nykyisin. Mielenkiihkeitä on seurata tälläisten suurten päivälehtien, kuten Seattle Timesin ja Portlandin Oregonianin raivoa niitä senaattoreita vastaan, jotka vastustivat senaatin toimintaa.

Ja tällä raivolla ei suinkaan ole pientä vaikutusta siihen lukijakuntaan joka päivittäin tulee näiden lehtien kanssa tekemisiin. Kun nyt puhutaan niiden senaattorien takaisintusta, synnyttää se osassa työväestöä myötätuntoisuutta niitä kohtaan; herrat senaattorit, näyttävät vain laakereita siitä rivostakin jonka oman luokkansa taholta saavat osakseen; epäilemättä saamme vielä kuulla, miten joku uniojärjestö tulee ja selittää että näitä työväestön ystäviä olisi kannatettava.

Heidät esitetään sinä valussa kuin he todellakin olisivat tehneet jokin työväestön hyväksi, vaikka he eivät todellisuudessa ole vipakästä mielinkään sellaiseen. Eivät he pelastaaneet maata sodasta, eivät säästäneet työväestöä teurastuksesta jos tälläinen suurpääoma todella tahtoo saada sodan aikaan.